

T.C. Sağlık Bakanlığı
Türkiye Halk Sağlığı
Kurumu

T.C.

SAĞLIK BAKANLIĞI

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI - THSK KANSER DAİRE
BAŞKANLIĞI - THSK KANSER DAİRE
BAŞKANLIĞI EVRAK BİRİMİ
07.07.2014 16:57 - 2014.5778.71 / 610

00003990861

00003990361

26499
Ak-28

Sayı : 23776858/610

Konu :Yazılı Soru Önergesi Cevaplandırılması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 01/07/2013 tarihli ve 43452547-120.00/131041 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından, Bakanlığımıza yöneltilen “Çocukluk çağı lösemi hastalığına ilişkin” 7/26499 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

EK : Önerge cevabı (2 sayfa)

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından, Bakanlığımıza yöneltilen “Çocukluk çağı lösemi hastalığına ilişkin” 7/26499 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR

Türkiye’de ve Dünya’da her yıl binlerce çocuk kansere yakalanmaktadır. Çocukluk çağındaki kanser vakalarını %35’le, ilk sırada olan lösemiler oluşturmaktadır. Türkiye’de lösemi, çocukluk çağı kanserleri arasında en yaygın olan kanser türüdür ve her yıl yaklaşık 2000 çocuk, lösemi hastaları arasına katılmaktadır. 2020’de bu sayının yılda 3000’e ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Çocukluk çağı kanserleri tedavi edilebilen hastalıklardır. Uyarılar ve bilinçlendirme çalışmalarına rağmen hızla artmaya devam eden kanser, çabaların yeterli olmadığını ortaya koymaktadır. Bu nedenle bilinçlendirme faaliyetlerinin kesintisiz sürdürülmesi, koruyucu önlemlerin artırılması ve çevremizdeki kanserojenlerle mücadele edilmesi gerekmektedir.

Sağlıklı ve düzenli beslenme, aktif yaşam ve çevresel kanser yapıcı maddelerden korunarak kansere yakalanma riski %35 oranında azaltabilmektedir. Gelişmiş ülkelerde on çocuktan sekizi hayatta kalabiliyorken, gelişmekte olan ülkelerde on çocukta yalnızca birinin hayatta kalabilmektedir. Dünyada ve Türkiye’de hızla artmaya devam eden kanser vakaları, hali hazırda yapılan uyarılar ve bilinçlendirme çalışmalarının yeterli olmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda;

- 1- Ülkemizdeki kanser hastası sayısı nedir? Ülkemizdeki lösemi hastası sayısı nedir?
- 2- Özellikle İstanbul’daki hastanelerin yetersiz olması nedeniyle hastanelerde tedavi gören lösemi hastası çocukların anne ve babalarıyla beraber aynı yatakta yattığı, 4 kişilik odalarda altı kişinin kaldığı, kapasite üzerindeki bu kalabalık nedeniyle enfeksiyonların yaşandığı yönündeki iddialar kamuoyuna yansımıştır, İstanbul’da da Ankara’da olduğu gibi sadece lösemi hastası çocukların tedavi göreceği bir hastane yapmayı düşünüyor musunuz?
- 3- Lösemi hastalarının bazı ilaçlara ulaşamadığı, bazı ilaçların karaborsaya düştüğü yönündeki iddialar doğru mudur?
- 4- Çocukluk çağı lösemilerinde esas olan ilaçla tedavidir. Toplam 3-3.5 yıl süren kemoterapi sonunda % 85’lere varan oranda tamamen iyileşme sağlanmaktadır. Tedaviye cevap alınamayan vakalarda ve bazı özel durumlarda (%5-10 oranında) kemik iliği nakli uygulanmaktadır. Löseminin cinsine ve vericinin uygunluğuna göre değişmekle birlikte %43 ile %83 oranında başarı elde edilmektedir. Toplumda ilik vermenin insan sağlığına zararlı olduğu yönündeki yanlış bir kanı nedeniyle birçok kişi ilik vermek istememektedir. İnsanların lösemi konusunda bilinçlendirilmesi ve ilik verme konusunda teşvik edilmesine yönelik bir kampanya yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

Kanser bütün dünyada düşük ya da yüksek gelişmişlik düzeyine bakmadan, her iki cinsiyeti ve bütün yaş gruplarını etkileyen bir hastalıktır. Dünyada çocukluk çağı kanserleri bütün kanserlerin %4'ünü oluşturmaktadır. Türkiye'de her yıl 175.000 vatandaşımıza kanser teşhisi konulmakta olup, bunlardan yüzde 1.7'sini (yaklaşık 3.000) çocukluk çağında görülen kanserler oluşturmaktadır. Lösemiler çocuklarda en sık görülen kanserler olup, yılda 1.500 civarında çocuğumuzu etkilemektedir.

Erişkinlerdekinin aksine çocukluk çağı kanserleri %70-80'in üzerinde tedavi edilebilir ve sağ kalım oranı yüksektir. Ülkemiz genelinde de tedavi oranlarımız gelişmiş ülkelere benzer olup, kansere yakalanan çocuklarımızın %70-80'i sağlığına kavuşmaktadır. Bildiğiniz gibi ülkemizde çocukluk çağı kanserleri erişkin kanserlerinde de olduğu gibi ücretsiz tedavi edilmektedir.

Lösemili hastaların tanı ve tedavisine yönelik Bakanlığımızın müstakil bir hastane planlaması bulunmamaktadır. Bu hastaların tedavi süreçlerinde bir çok farklı disiplin tarafından takip edilmeleri gerektiği için bu hizmetlerin hematoloji onkoloji hizmeti veren birim ve hastanelerden verilmesi planlanmıştır. Esasen doğrusu da budur.

İstanbul ilinde, Bakanlığımıza bağlı hastanelerde toplam 15.571 yatak kapasitesi ile hizmet verilmektedir. Halen yürütmekte olduğumuz bölge tabanlı sağlık yatırım planlamaları çerçevesinde: İstanbul ilinde Bakanlığımıza ait hastanelerdeki hasta odalarının tamamını nitelikli (içerisinde WC ve duşu, televizyonu, buzdolabı, telefonu ve refakatçi koltuğu bulunan bir veya iki kişilik hasta odası) hale getirerek bu kapasitenin 27.056 yatağa çıkartılmasını planladık. Yeni yatakların 1836'sı lösemili çocuklara hizmet verebilecek onkoloji hizmet birimlerine ait yataklardır.

Lösemi hastalarının kullandığı bazı ilaçlar ülkemizde bulunamadığı için Türk Eczacıları Birliği tarafından yurtdışından getirilmektedir. Bu ilaçlar, genellikle üreticilerin ekonomik tercihleri sebebiyle düzenli ithalatı yapılamayan ilaçlardır. Bunlar Bakanlığımızın Ek Onayına Gerek Olmadan Yurtdışından Getirilecek İlaçlar Listesi'ne eklenerek hastalarımızın ilaçlara erişimindeki bürokratik engeller kaldırılmıştır. Ayrıca lösemi hastalarımızda kullanılan temel kanser ilaçlarından olan "merkaptopurin" etkin maddeli ilaç "merpurin" ismiyle yerli sanayi tarafından üretilmiş ve piyasaya verilerek hastalarımızın kullanımına sunulmuştur.

Lösemili çocuklarımızın tedavilerinde önemli, ancak her zaman mümkün olmayan bir tedavi şeklide kemik iliği naklidir. Sağlıkta Dönüşüm Programı ile nakil merkezi sayılarımızı hızla artırıp, yurt geneline yaygınlaştırdık. Bugün itibari ile ülke genelinde çocuk hastalarımıza yönelik 18, erişkin hastalarımıza yönelik 38 olmak üzere toplamda 56 kemik iliği nakil merkezimiz oldu. 2000'li yıllarda yılda 300 kadar kemik iliği nakli yapılırken sayılarımız 2012'de 2000'lere ulaşmıştır.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.